

GIGGIN' POLICY

ENGAGING YOUTH IN POLICY MAKING

TURINYS

- 02 DARBO RINKOS POKYČIAI**
Kaip Covid-19 ir Ukrainos krizė pakeitė darbo rinką
- 03 TENDENCIJOS**
- 04 TENDENCIJOS**
Tęsinys...
- 05 DKIT (IRE) ANALIZĖ**

IRELAND / N. IRELAND

 comhairle chontae na mÍ
meath county council
Meath County Council
Email: joe.english@meathcoo.ie

 DUNDALK
DUN HÚN DEALGAN
Dundalk Institute Of Technology
Email: Aidan.browne@dkit.ie

 NEWRY & MOURNE
ENTERPRISE AGENCY
Newry & Mourne Co-op & Enterprise Agency
Email: cpatterson@nmea.net

SPAIN

 Cambra de Comerç de Barcelona
Barcelona Chamber Of Commerce
Email: vsoria@cambracbcn.org

 EDUCEM
Email: mercecomas@educem.com

NETHERLANDS

 friesland college
Friesland College
Email: p.bijvoets@fcroc.nl

 Learning Hub Friesland
Learning Hub Friesland
Email: erna@learninghubfriesland.nl

 FRIESE POORT
Friese Poort
Email: mniemeijer@rocfrieseport.nl

 Municipality Of Leeuwarden
Municipality Of Leeuwarden
Email: corrie.ponne@leeuwarden.nl

LITHUANIA

 KALUNAS EDUCATION CENTER OF TECHNOLOGIES
KSPMC
Email: tomas.vilcinskas71@gmail.com

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

NEPAMIRŠKITE! CLICK ON THE BUTTONS TO FIND OUT MORE...

DARBO RINKOS POKYČIAI

Kaip Covid-19 ir Ukrainos krizė pakeitė darbo rinką

Ispanija ir Italija buvo dvi Europos Sąjungos šalys, kuriose per 2009-2014 m. didįjį nuosmukį jaunimo nedarbas buvo didžiausias. Ispanijos jaunesnių nei 25 metų amžiaus darbuotojų nedarbo lygis 2012, 2013 ir 2014 m. viršijo 50 proc. Nors nuo šių aukščiausių taškų jaunimo nedarbas sumažėjo, Ispanijoje jis vis dar išliko labai aukštas ir 2022 m. liepos mėn. siekė 26.9 %, o Italijoje - 21.2 %.

2022 m. liepos mėn. jaunimo nedarbas Airijoje buvo 11.6 %, Lietuvoje - 11.5 %, Nyderlanduose - 7.8 %, Vokietijoje - 5.7 %, Prancūzijoje - 16.5 %, Jungtinėje Karalystėje - 9 %. Atrodo, kad Kovid-19 pandemija ir Ukrainos karo sukelta pragyvenimo išlaidų krizė iš naujo sukalibravo paklausos ir pasiūlos modelį darbo rinkose visoje Europos Sąjungoje.

Vis dėlto kai kuriuose sektoriuose šiuo metu visose ES šalyse - nuo Ispanijos iki Airijos - labai trūksta darbo jėgos. Atrodo, kad tai yra nuo 2021 m. visose išsivysčiusių pramoninių šalių ekonomikos pasireiškusio reiškinio - "didžiojo atsistatydinimo" - pasekmė, kai žmonės, dirbantys darbus, kurie reikalauja ilgų darbo valandų, neporinių pamainų, važinėjimo į darbą ir (arba) kurie yra prastai apmokami arba nesaugūs, nusprendė ieškoti alternatyvų, o daugelis jų pradėjo dirbti savarankiškai.

Taksistų trūkumas visoje ES yra vienas iš ryškiausių šio pokyčio požymių. Nepaisant darbo jėgos trūkumo, jaunimo nedarbas išlieka didelis, ypač tokiose šalyse kaip Ispanija ir Italija. Kodėl taip yra? Ekonomistai mano, kad tai galima paaiškinti neatitikimu tarp to, kur šiose šalyse geografiškai ir sektoriniu požiūriu trūksta darbo jėgos, ir to, kur yra labai didelio jaunimo nedarbo židiniai. Jaunimo nedarbo lygis daug didesnis kaimo vietovėse, mažesniuose miestuose ir miesteliuose, taip pat tarp jaunų žmonių, turinčių menką kvalifikaciją ir darbo įgūdžių arba visai jų neturinčių (dauguma jų gyvena šeimose ir bendruomenėse, kuriose ekonominiai sunkumai įsitvirtino per daugelį metų).

Kai kurie ekonomistai prieštaringai vertina, kad šalyse, kuriose darbo rinkos yra griežtai reguliuojamos, nedarbo lygis yra daug aukštesnis nei tose, kuriose darbdaviai gali lengviau steigti įmones ir samdyti darbuotojus. Vyriausybės parama profesiniam mokymui, skatinanti įmones sudaryti galimybes jaunimui, gali turėti didelę reikšmę, taip pat gali turėti įtakos kaimo vietovių atsilikimo mastas, urbanizacijos lygis, švietimo sistemos struktūra ir vietovės patrauklumas užsienio investuotojams - tai svarbūs struktūriniai veiksniai, kuriems vyriausybė turi skirti ilgalaikį dėmesį.

Tebesitęsiantys ES valstybių narių ir jų regionų makroekonominių rodiklių skirtumai turės rimtų politinių pasekmių ilgalaikiam Europos Sąjungos stabilumui. Jei nebus sustiprinta silpnesnė ekonomika ir darbo rinkos, o ekonominiai rodikliai ir gyvenimo galimybių lūkesčiai labiau nesutaps, plintant nepasitenkinimui ir nesantaikai, didės politiniai skirtumai ir susiskaldymas.

Dalijimasis gerąja patirtimi per ES žinių mainų projektus, tokius kaip "Giggin' Policy", atlieka svarbų vaidmenį sprendžiant šią problemą, todėl ES Komisija finansuoja šias iniciatyvas. Šiame projekte dalyvaujantys Airijos, Nyderlandų, Ispanijos ir Lietuvos atstovai yra gerbiami politikos formuotojų bendruomenės nariai savo šalyse. Skatindami ekonominės plėtros praktikos pokyčius vietos ir regioniniu lygmeniu ir parodydami šių pokyčių veiksmingumą, projekto partneriai tikisi, kad jie gali prisidėti prie esminių platesnio masto praktikos pokyčių, duosiančių teigiamų ekonominių rezultatų.

JK JAUNIMAS
NEDARBAS

SPAUSKITE ČIA

ES JAUNIMO NEDARBO
STATISTIKA

SPAUSKITE ČIA

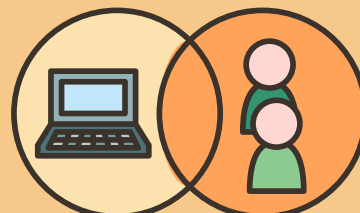
SKIRTINGI JAUNIMO NEDARBO
RODIKLIAI VISOJE ES

SPAUSKITE ČIA

DAUGIAU APIE KAIP KEIČIASI TRADICINIAI DARBDAVIO IR DARBUOTOJO SANTYKIAI

SPAUSKITE ČIA

TENDENCIJOS

VYRIAUSYBEI KYLANTYS IŠŠŪKIAI DĖL DIDĖJANČIO SAMDOMŲ DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS

2022 m. visoje ES padaugėjo žmonių, dirbančių sau, o kai kuriuose sektoriuose, ypač svetingumo ir maitinimo, maisto perdirbimo, socialinės rūpybos, transporto ir logistikos, sumažėjo visą darbo dieną dirbančių žmonių skaičius. Daugelis naujai savarankiškai dirbančių asmenų oficialiai užsiregistravo kaip savarankiškai dirbantys asmenys, ir tai atsispindi duomenyse. Tačiau yra įrodymų, kad nemažai jų to nepadarė, o tai kartu su mažėjančiu mokesčių surinkimu iš sektorių, kuriuose sumažėjo darbo jėgos, kelia problemų ES vyriausybėms, kurios turi gauti daugiau pajamų pragyvenimo išlaidų krizei spręsti.

Konkuravimo ekonomika yra įvairi, sudėtinga, kintanti ir sunkiai išmatuojama. Vyriausybės stengiasi neatsilikti nuo besikeičiančios darbo rinkos ir suprasti, kaip gig ekonomika veikia jų šalyse. Todėl taip svarbu, kad politikos formuotojai įsiklausytų į tuos, kurie yra pačiame centre - jaunas žmones, kurie sudaro augantį vadinamąjį prekariatą, t. y. didelę visuomenės grupę, kuri užsidirba sau, bet turi mažai garantijų ir negali investuoti į savo ateities finansinį saugumą, ypač į privačias pensijas ar santaupas.

Kaip bus vyriausybės ateityje apmokės šių piliečių sveikatos ir priežiūros poreikius? Projekto "Giggin' Policy Project" vizija - suburti šias dvi grupes - politikos formuotojus ir jaunas "gig" darbuotojus - ir inicijuoti jų dialogą.

GALIMA ES KOMISIJOS
REGULIAVIMO PRIEŽIŪRA

[SPAUSKITE ČIA](#)

APMOKESTINIMAS

[SPAUSKITE ČIA](#)

KODĖL "DIDYSIS ATSIŠTATYDINIMAS"?

NORAS BŪTI
LANKSTIEMS.

NEIGIAMA
KULTŪRA

PAŽANGOS
TRŪKUMAS

SILPNA ARBA
NEGAILESTINGA
VADYBA.

PRASTOS SVEIKATOS IR
SAUGOS APSAUGOS
PRIEMONĖS

[SPAUSKITE ČIA](#)

TENDENCIJOS

TECHNINĖS KOMPETENCIJOS ATOTRŪKIS TARP KARTŲ

Atsiranda labai didelis kartų techninės kompetencijos atotrūkis tarp vyresnio amžiaus vadovų, pritaikytų metodikų ir sistemų, kurios vis labiau sensta, ir jaunų, technologiškai išprususių "gig" darbuotojų. Dėl to susidaro didelės galimybės, kuriomis gali pasinaudoti profesinio rengimo ir mokymo sektorius.

[SPAUSKITE ČIA](#)

EKONOMINIS NESTABILUMAS

Ekonominis nestabilumas kelia didelių sunkumų darbdaviams (kurie susiduria su tiekimo grandinės problemomis, mažėjančiomis vartotojų išlaidomis, sparčiai augančiomis energijos sąnaudomis ir darbo užmokesčio kainų infliacija) ir laisvai samdomiems darbuotojams, kurių darbo pasiūla yra mažiau užtikrinta, o įkainius, kuriuos jie turėtų taikyti, sunku apskaičiuoti (jie rizikuoja nustatyti gerokai per mažą kainą, jei tiksliai neįvertina infliacijos).

[SPAUSKITE ČIA](#)

SKAITMENINĖS PLATFORMOS

Priemonės, leidžiančios veiksmingai, efektyviai ir ekonomiškai dirbti koncertuose, tampa vis lengviau prieinamos visoje ES: pigios vaizdo konferencijų programos, pavyzdžiui, "Zoom" ir "Microsoft Teams", mokėjimo platformos, geresnis ir prieinamesnis plačiąjuostis ryšys, buhalterinės apskaitos ir verslo valdymo programos, socialinės žiniasklaidos rinkodaros gerinimo priemonės.

Reolut

intuit
QuickBooks

Dropbox

PayPal

Canva

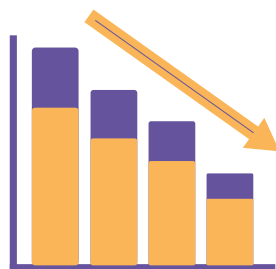
TikTok

fiverr®

MAŽĖJANTIS
GIMSTAMUMAS VISOJE
EUROPOJE.

[SPAUSKITE ČIA](#)

HIBRIDINIS DARBAS

DARBDAVIAMS VIS
DAŽNIAU TENKA
PRITAIKYTI TRADICINIUS
DARBO VAIDMENIS, KAD
BŪTŲ SUDARYTOS
PALANKESNĖS SĄLYGOS
LANKŠČIAM DARBUI
ARBA DARBO VIETOS
BŪTŲ PAKEISTOS
UŽSAKOMOSIOMIS
SUTARTIMIS.

[SPAUSKITE ČIA](#)

SOCIALINĖ
ŽINIASKLAIDA,
SKATINANTI
DARBĄ KONCERTUOSE.

[SPAUSKITE ČIA](#)

GERI, BLOGI IR ABEJINGI

Jvairiose ataskaitose ir komentaruose teigiama, kad koncertinės ekonomikos atsiradimas ir nuolatinis augimas yra, cituoju, "fenomenalus". Kai kur teigiama, kad tai palyginti naujas terminas, priskiriamas žurnalo "New Yorker" vyriausiajai redaktorei Tinai Brown, kuri 2009 m., pačiame pasaulinės ekonomikos krizės įkarštyje, jį sukūrė norėdama apibūdinti, kaip žinių ekonomikos darbuotojai vis dažniau vykdo "daugybę laisvai plaukiojančių projektų, konsultacijų ir ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų, kurie sudaro sandorius skaitmeninėje rinkoje". Nepaisant populiarusio šio termino vartojimo, atrodo, kad labai sunku rasti apibrėžtį, ką tiksliai reiškia "gig ekonomika", minima daugybė apibrėžčių ir pakaitinių terminų. Vis dėlto paprastai juo apibūdinamas darbas darbo rinkoje, kuris yra nenuolatinio ir sąlyginio pobūdžio. Nors iš komentarų žiniasklaidoje susidaro įspūdis, kad šis "sektorius" yra palyginti naujas, iš tikrųjų jis egzistuoja jau labai seniai. Terminą "Gig", susijusį su pačiu darbu, maždaug 1900 m. pradžioje paveldėjo džiaz muzikantai, norėdami apibūdinti savo individualius pasirodymus, ir šis pavadinimas išliko muzikos pramonei. Tačiau "Gig" ekonomikos, t. y. laikino, lankstaus darbo, sąvoka greičiausiai atsirado dar anksčiau, galima įsivaizduoti, kad ji egzistuoja jau tūkstantmečius, kai žmonės dirbo kelis darbus, kad galėtų pragyventi, nors ir neturėjo skaitmeninių platformų turto, kurio padaugėjo per pastarąjį dešimtmetį.

Dėl 2008-2012 m. pasaulinės ekonomikos krizės padarinių, didėjant nedarbo lygiui, dėmesys buvo sutelktas į gigo ekonomiką kaip "sektorių", nes buvo iš naujo įsivaizduojamas darbo pobūdis. Dėl to daugeliui žmonių neliko kito pasirinkimo, kaip tik dirbti, kai ir kur tik gali, atliekant trumpalaikius ir kartais nesaugius darbus, kad galėtų sudurti galą su galu. Prasidėjus COVID-19 pandemijai, ši padėtis dar labiau paastrėjo, nes labai padaugėjo darbo ne visą darbo dieną ir laisvai samdomo darbo. Tai sukėlė nevienareikšmiškus jausmus ir diskusijas, kuriose buvo giriamas novatoriškas technologijų, kaip priemonės, padedančios patenkinti poreikius pagal poreikį, naudojimas, o kiti abejojo darbo sąlygų tvarumu ir teisingumu. Žiniasklaidoje ir politinėse diskusijose daugiausia dėmesio skiriama didesnių organizacijų, kurios labai priklauso nuo nenuolatininių darbuotojų, pavyzdžiui, taksi ir greitojo maisto pristatymo programėlių, veiklai, kuri iš tikrųjų yra tik naujesnis šio sektoriaus aspektas, įgalintas naujų technologinių platformų ir algoritmų. Vis dėlto reikėtų manyti, kad "dirbantieji pagal užsakymą" (angl. Gig workers) apima platesnį spektrą sričių, ne tik tas, apie kurias žiniasklaidoje kalbama daugiausiai, pavyzdžiui, taksi vairuotojus ar krovinių pristatymo paslaugas teikiančius vairuotojus. Tai ir projektų vadovai, ir techniniai rašytojai, ir techninės pagalbos specialistai, ir konsultantai, ir skaitmeninės rinkodaros specialistai, ir atlikėjai, ir tik keletas iš jų. Kad būtų galima jį priskirti prie "gig" darbuotojų, jis turi dirbti ne kaip ilgalaikis vienos organizacijos darbuotojas, o trumpalaikį darbą pagal atskirus projektus.

Žiniasklaidoje buvo daug blogos reklamos apie "samdomų darbuotojų" ekonomiką, daugiausia susijusios su plačiai nuskambėjusiomis bylomis, pavyzdžiui, dėl "Uber" vairuotojų, "Deliveroo" vairuotojų ir "Amazon" sandėlių. Tačiau mūsų tiesioginė patirtis, susijusi su "Gig" ekonomika, kai remiame Dundalko technologijos instituto pradedančiąsias įmones, yra teigiama, nors daugiausia bendraujame su tais, kurie gali būti laikomi didesnės vertės "Gig" darbuotojais. Matome, kad daug pradedančiųjų įmonių, kurios bandydamos pradėti savo verslą, savo pajamas papildo teikdamos "Gig" paslaugas kitiems. Daugelis išteklių stokojančių pradedančiųjų įmonių naudojami "Gig" ekonomikos paslaugomis, kad išvengtų ilgalaikių įsipareigojimų, susijusių su tiesioginiu įdarbinimu, ir matėme, kad daugelis mūsų tinklo narių savo noru ir paprastai su dideliu entuziazmu plėtoja tvirtą karjerą kaip vertingi ir labai paklausūs "Gig" ekonomikos darbuotojai.

Žvelgiant istoriškai, "Gig economy" sąvoka nėra nauja, tačiau susidomėjimas šia sąvoka ir jos pakeičiamais vardais yra didelis. Be abejo, skaitmeninių platformų ir algoritmų atsiradimas padėjo gigo ekonomikai augti, plėstis ir kurti naujus darbo būdus.

Kai kurie reklamuoja "Gigging" kaip tam tikrą galimybių utopiją. Tačiau mūsų patirtis rodo, kad tai, kiek tai yra teigiama patirtis, priklauso nuo to, kokią vietą tas asmuo užima darbuotojų kategorijų hierarchijoje, ar darbas "gig" yra pasirinkimas, ar

darbas yra humaniškas ir ar asmuo supranta, kokias pasekmes jam sukelia buvimas "gig" ekonomikos darbuotoju.

Aidan Browne, Dundalko technologijų instituto inovacijų ir verslo plėtros vadovas

AR ŽINOJOTE? - "GIG HAPPENS".

Pirmą kartą pamačiau vaizdo įrašą "Ar žinai? - Shift Happens 2008 m. Jis buvo sukurtas remiantis Karlo Fišo, Skoto Makleodo ir Džefo Brenmano atliktais tyrimais ir atkreipė dėmesį į tuo metu pasaulyje vykstančių pokyčių tempą ir sritis. Taip pat buvo pateiktos kelios ateities pasaulio, kuriame gyvensime, prognozės. Tokios sritys kaip technologijos, kalba, duomenys, informacija ir darbo pasaulis. Kaip žmogų, dirbantį švietimo įstaigoje, mane pribloškė šis vaizdo įrašas pateiktas pastebėjimas:

"Šiuo metu mokinius ruošiamo dar neegzistuojančioms darbo vietoms, naudojame dar neišrastas technologijas, kad išspręstume problemas, apie kurias dar net nežinome, kad tai yra problemos."

Tai mane iš tiesų sustabdė ir liko su manimi per daugelį metų.

Kita vaizdo įrašas pateikta prognozė - iki 38 metų amžiaus žmonės dirbs vidutiniškai 10-14 darbų. Nesu tikras, ar šioje prognozėje jie numatė, kad atsiras samdomų darbuotojų, ar samdomas darbuotojas arba savarankiškai dirbantis asmuo buvo vienintelės dvi jų svarstytos užimtumo galimybės.

Vis dėlto pasaulyje, kuriame dabar gyvename, yra trys įdarbinimo galimybės: būti samdomu darbuotoju, savarankiškai dirbančiu asmeniu arba "gig" ir (arba) platformos darbuotoju. Ir nors kai kuriuos žmones traukia "gig" ekonomikos teikiamas lankstumas, paviršutiniškas žvilgsnis į pasaulio žiniasklaidą rodo, kokias pasekmes, dažnai neigiamas, darbo teisei, socialinei apsaugai ir pensijų aprūpinimui šiuo metu tenka spręsti asmenims, visuomenei ir vyriausybsms.

Galbūt tai ir paskatino mane įsitraukti į "Giggin" politikos projektą, kai tik pasitaikė galimybė. Ypač todėl, kad šia programa siekiama įtraukti jaunimą, kad jis imtųsi iniciatyvos nustatant būsimą "Gig" ekonomikos politikos kryptį.

Galbūt po 10 metų, kai šis projektas bus baigtas, galėsime atsigręžti atgal ir pamatyti, kokią įtaką jis padarė darbo ateičiai, asmens darbo rinkai, jo teisėms ir pareigoms.

Tačiau vienas dalykas yra tikras - Gig Happens! Ar nežinojai?

Jei norite žiūrėti vaizdo įrašą "Ar žinote?", prašome

[SPAUSKITE ČIA](#)

Garrett Duffy, Dundalko technologijos institutas, Airija, straipsnis

Nuotraukoje: Garrett Duffy ir Aidan Browne, Dundalko technologijos institutas (DkIT), Airija. DkIT yra "Giggin" politikos projekto partneris, atsakingas už projekto poveikio matavimą ir vertinimą.